

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG

Megjelen minden szerdán és szombaton este.
Kéziratokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Kazinczy-utca 2.
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társánál.

FŐSZERKESZTŐ:
Dr. HOLLÓ ANDOR

Előfizetési ár:
Egész évre 10 korona. Félfévre 5 korona. Negyed évre 2 korona 50 fillér. Egyes szám ára 10 fillér.
Hirdetéseket a legutányosabb árban közölünk.

Az ország csendes.

Irta: Dr. Holló Andor.

Az ország csendes, — ezzel vigasztalta, ezzel buzdította, ezzel ámitotta pártját Tisza. Ezzel akarta bebizonyítani, hogy az ország mellettük van.

Sovány vigasztalás, — vaskos önbizalom! Szomorú helyzet egy kormányra, egy magát alkotmányosnak nevező többségre nézve, hogy akkor, midőn ellenfelei napnap mellett a legkegyetlenebb vádakat vágják szemökebe, midőn állandóan kétségbe vonják parlamentáris existenciájuk erkölcsi alapját, mikor minden lépésüket nyíltan törvényteleneknek bélyegzi az ellenzék és azokkal szemben következetesen megtagadja az engedelmességet, — akkor ők nem tudnak egyébre hivatkozni, mint a csendre.

Pedig ilyen támadásokkal szemben a csend nem bizonyítéka az együttérzésnek. A kik az ilyen súlyosan megtámadott, vériszezett kormány vergődését tetlenül és hallgatva szemlélik, azokat mindennek nevezhetjük, csak éppen barátoknak nem.

Olyan késhegyig menő küz-

delemben, mint a minő most folyik a magyar parlamentben, — az együttérzésnek nem negatívumokban, hanem pozitívumokban kellene megnyilatkoznia. A csend nem biztatás. A hallgatás lehet közöny, lehet megdöbbenés, lehet kétségbeesés, — de sohasem biztatás.

Nem is azért hozzuk azt szóba, — mintha ennek a Tisza megszokott önámításainál különösebb jelentőséget tulajdonítanánk. De nagyon jellemző Tiszának a csendre való hivatkozása, mert bepillantást enged az ő alkotmányos gondolatvilágába, melyben a nemzeti akarat megnyilatkozásának symboluma a hallgatás. Igen, — a hallgatás, a csend, — ez a nemzeti akarat szerepe az alkotmányos életben, Tisza különleges parlamentáriszámában. Nemétül ezt úgy mondják: *Maul halten und weiter dienen.*

A hallgatást tartja Tisza, a csend fanatikus, a nemzet önzendelkezési jogának. A hallgatás, a csend: ezek a szabad véleménynyilvánítás eszközei Tisza

szerint: — ennek a felfogásának adott életet a sajtótörvényben, és ez a felfogása hozta ajkaira a tiltakozást, hogy Andrásynak „mozog a szája”.

Mindazonáltal meg kell állapítanunk, hogy Tiszának a csendről való véleménye a szükséghez képest időnkint némi módosításokon szokott keresztül menni. Mi ugyanis emlékezünk azokra az időkre, a mikor nem volt csend.

Mi emlékezünk 1904-re, amikor lázban égett az egész ország. Törvényhatósági feliratokban, népgyűléseken, tüntető felvonulásokban tiltakozott a nemzet Tisza kormányzása ellen. Akkor nem volt csend, akkor tombolt, lázongott, ordított felé a közvélemény, melyet ő akkor örületnek nevezett.

Mi emlékezünk a mult esztendőre, mikor vér folyt Budapest utcáin, mikor a nép ezrei olyan hangosan követelték jogukat, hogy szuronnal és puskával kellett őket elnémítani, — és Tisza akkor is ezt mondta, hogy neki van igaza, mert ő nem hiszterikus asszony, a kit megállíthatna utjában a nép jaj-kiáltása!

A ki ilyen viharokkal, a nemzet ilyen hangos felháborodásával szemben maradt mindig macskul érzéketlen, a ki a nemzet

aktív fellépését mindig fitymálta, — annak nem áll jogában a csendből tegyvert kovácsolni.

Ha az ellenzék kovácsol tökélet a passzivitásból, — ez érthető. Az ellenzéknek nem áll módjában alkotmányos formák szerint megszólaltatni a közvéleményt. De a kormány részéről *erkölcstelenség, gyávadság és szemfényvesztés*, mikor a nemzet hallgatására hivatkozik, mert hiszen csak tőle függ és senki mástól, hogy megszólalásra bírja ezt a nemzetet, hogy megkérdesse tőle, mit gondol, mit akar, mit jelent a hallgatása, — kinek ad igazat? Arra a csendre, arra a hallgatásra hivatkozni, melyet én magam tartok féken, melyet bármely pillanatban megszünthetnek és nyílt szin-vallásra kényszeríthetnek, nem egyéb, mint a porkoláb gyáva incselkedése az elcsukott rabbal.

Törje meg hát a kormány ezt a csendet, ha van hozzá bátorság! Nyissa fel a sorompókat, szólaltassa meg a nemzetet, — és ekkor meg fogja tudni, mit jelent ez a csend, melyre most oly büszkén hivatkozik. Akkor majd meg fogja tudni, hogy ez nem a megelegedés némasága, hanem annak a viharok előhírnöke, mely őt egész rendszerével együtt el fogja seperni!

Buborék.

Szeretem a papírost. A szép fehér papírost. Most, ha élvezem, meg tudom érteni, amit gyerekkoromban nehezen akartam elhinni, hogy a fehérben minden szín benne van.

A hófehér papiros az a prizma, amelyen megtörnek a lelkek sugara, káprázatos, pompás színekké. Féve íletem a fekete tintával, mert a toll vesszedelmesen kényes szerzem. Olyan, mint a szappanbuborékot röppent szalmaszál, amely minden lehelletet megérez.

És gyakran idő előtt szétfoszlik a legszebben indult buborék. Szürke szappanlévé omlik össze a legnagyobb szincosoda, mielőtt röpöt megkezdhetné volna.

Kabitóan illatos levegőben csillogva szálló buboréknak látom azt a törékeny kis mesét, amit most remegő tollal rovok a szép fehér papírosra.

Jaj, csak el ne törjön, én finomassáru buborékom . . .

Hogy vándorolnak-e a lelkek, az a bölcsök dolga. De én tudom, hogy már egyszer éltem.

Akkor, régen, még nem volt a világ ilyen csunya és hideg. Akkor ébren is szépet álmodtunk, nem kellett sorvasztó uszoraköcsözt kérni az épiuntól, mint ma tesszük, szegény, mámorra éhes emberek.

Lehet, hogy az élet ma is csak álom, — de gonosz, verejtékes álom.

Akkor még szép volt az élet. . . Fiatal voltam és erős. Hajnali napsugarakban fűrésztöttem rózsás arcomat és bator kezeimet, amelyek most petyhüdtek és idegesek. A fürtem kevélyen lengtek a szélben és Álomország minden leányának királya voltam.

Szépek, csodálatos szépek voltak ezek a leányok. Kibontott hajjal, szökkenő lépésekkel kergetőztek erdőn és mezőn, a hangjuk büvös csilingelése melegebb tette a nap sütését és illatosabbá a levegőt, és boldog volt az a kő, amelyet kis lábuk megérintett.

Da én, Álomország első lantosa, büszkén tapostam a leányok szívén és a diósóság mámorától felajzott lélekkel magas hegyek ormát kerestem, ahonnan messze esendült a dalom és lázba hozta Álomország minden lakóját.

Magas hegyek ormairól dalol-

tam a Naphoz, a távol ködébe vesző tengerekhez, a fejem fölött kékli Végtelenhez, és a himuszaim meszejáró szelek szárnyán repültek tova az erdők és mezők felett, ahol a kibontott haju leányok abbahagyták a kergetőzést és néma gyönyörrel figyeltek a lantom szavára.

De egyszer, egy mámort lehelől, igézetes alkonyó, amikor a lenyugvó Nap bibora előntötte a láthatárt és szerelmet csókolott az emberek szívébe, megláttam Álomország legszébb leányát és azóta csak neki daloltam.

És amikor harmatos szemét félig lehunyva hallgatta az éneket: ezerszer többet ért ez most már a messze tengereknél, a Napnál, az egész végtelenségűel.

A boldogságunk még Álomországban is messze illó álomszámba ment.

Illatos ágakból kis szekeret rőttem, a szereimünk diadalszekerét, a belsejét rózsalevelekkel ágyaltam tele és arra üttem az én szerelmem páromat. Így bolyongtunk napról-napra, balzsamos ligetek között, dalolva és szeretve.

Igen, ez akkor volt. Akkor, ré-

gen, amikor én először éltem és amikor a világ még nem volt ilyen csunya és hideg.

Ebben a mostani, szomorú életben már nem vagyok bator és erős. Fázik a testem és fázik a lelkem és a dalaim is erőtlének, szomorúak.

Ebben a mostani életben már nem jártam napstított hegyormokon és illatos réteken, hanem hideg, ködös városokban csatangoltam árván, elhagyottan.

És hideg városok szürke falai között megint ráláttam az én álomországombeli szerelmemre.

Ugyanó az, biztosan tudom. Az a harmatos, szép szem másé nem lehet. Hiszen régen ismerem, még onnan, Álomországból . . .

Ő is meg volt most tépve, ő is fázott és ő is félt az emberektől. És azóta megint együtt rójuk az élet utját.

De neki nem szabad tudni, hogy a karom most már gyenge, a lábam roskadt és az életküzdelmet csak nehezen bírom.

Gyöngéden, óvatosan háritom el a tüskéket az utjából, hadd álmódja magát vissza Álomországba, ahol olyan boldog az élet. És félek, egyre

IVORI LEVÉLPAPIROK.

50 levélpapír és 50 boríték 1 korona

Landesmann Miksa és Tsa. papirkereskedésében

Lapunk mai száma 6 oldal.

FAUZSORA UJHELYBEN.

A rendőrség figyelmébe.

A sokféle uszora, hususzora, lakásuszora és még nagyon sokféle uszora között, amely mostanában Ujhely város lakosságát nyomasztja, legaktuálisabb ma a fauzsora kérdése, amely most már igazán elviselhetetlenül nehezíti az ujhelyi polgárság vállaira.

A fa szőrnyű drágaságát egyformán érsi gazdag és szegény. És a mai nyomasztó, általános drágaság mellett nem is volna meglepő, hogy a fa ára is hihetetlenül emelkedett.

De városzerte halljuk a panaszt, hogy az amugy is méreg drága fatelketlen spekulánsok büns manipulaiókkal teszik még dragábbá és éppen a legszegényebb osztály számára ugyszóvána hozzáférhetetlenné.

Azt régen tudjuk, hogy a kisember, aki szükségletet nem tudja egyszerre nagy mennyiségben beszerezni, hanem csak kisben kénytelen vásárolni, tulajdonképen minden portékát kétszeresen fizet meg. De különösen áll ez a fára nézve. Akik feivagya, kimerve, mazsaszamra vásárojják a fat, azok aranyilag sokkal dragabban jutnak hozzá, mint azok a „vagyonosok”, akik őlszamra, szekerszamra kepek beszerezni.

Mar magabau ez is leiketlen kiussorazasa a szegény embereknek. De emellett némely kereskedő mesterséges módon teszi nehezebbé a fat, hogy a maasán töbet nyomjon és a szegény embernek töb keserves pénzebe kerüljön.

Esek az urak egészen jól spekulálnak. Az idei szokatlanu hideg, kemény telben a fa olyan nekuözhetetlen életszükséglet, amelyet a legnyomorultabb emberek is be kell szereznie akar a legutolsó füterein is. És kérhetnek a faert akarminyen árat, a fazó, éhezö, kiussorazott nép kénytelen megfizetni.

félek, nehogy összgomojjon a boldogsaga, mint a bubores, amelyet legegese közben nem szabad durva kezzel érinteni.

Neha-neha még előveszem a törtöt lantomat, amelyből most már csak töredékes dalimok fakadnak, és dalimok az en harmatos szemű szerelmesemhez:

Nyugton ül a rózsás szekéren,
Majd én kihuzak minden kutyából,
Te csak törd a verejtekem.

Koszorut fonok homlokod körül.
Viragot szórok habtested alá,
Te csak szersz, te csak örülj.

Az élet utja ha nehéz lesz,
Esre ne vedd, gond meg ne szálljon,
Te csak forró szerelmem érezd.

Mosolyra, dalra nyiljon csak a szád,
Mig én fáradtan huzom az ígát.

De jaj! ha egyszer nem birom tovább.

K. L.

De az már mégis hallatlan vakmerőség, büns visszaélés a szegény emberek szomorú helyzetével, hogy a fat vízbe áztatják, hogy súlyosabb legyen és ezt a nedves, használatlan fat mérlik hihetetlen áron a megszorult közönségnek.

Nagyon melegen ajánljuk a rendőrség figyelmébe ezeknek a lelketlen uszorásoknak büns manipulaióciót. Múltóttassék egy kissé utána nézni a dolgoknak és a legszigorubb büntetéssel suttani az ujhelyi fauzsorásokat.

A szűkkeblű város.

Mire kell a rendőrségi államsegély?

Megirtuk legutóbbi számunkban, hogy a vidéki rendőrségek fejlesztésére szánt államsegélynek Ujhelyre eső része a napokban leérkezett a városhoz. A kormány ezáltal 12,000 koronát juttatott Ujhelynek, szemben a múlt évi 6000 koronával, tehát a rendőrségi államsegély az idén éppen kétszer annyit, mint az elmúlt esztendőben volt.

A legnagyobb örömmel fogadtuk ezt a hirt, abban a reményben, hogy most már csakugyan fog történni valami az ujhelyi rendőrség fejlesztése érdekében. Mert azt mindnyaján tudjuk, hogy hiába van a rendőrségünknek kiváló vezetője, ambiciózus, képzett tisztviselői kara és derek legénysége, ha az egész szervezet hiányos és elegenden, a létszám nevetésesen csekély és az a néhány ember annyira tui van halmozva munkával, hogy a rendőrség nem képes hivatása magaslatán állomunkat végezni. Most tehát, hogy az államsegélyt a kétszeresére emelték, jogos volna az a remény, hogy a hiányokat pótolni és a létszámot szaporítani fogják.

Tudósítónk felkereste ebben az ügyben Schmidt Lajos rendőrkapitányt és arra nézve kért töbe felelőlagosítást, hogy milyen irányban fog történni a rendőrség fejlesztése.

A rendőrkapitány kérdésünkre a következő kijelentést tette:

— A rendőrségi államsegély összegének felosztasa meg nem történt meg, az erre vonatkozó számítások most vannak folyamatban. Egyebkent pedig a képviselőtestület fogja elhatározni, hogy milyen célra mekkora összeg fordítassék.

— Annuit azonban mar most is mondhatok, hogy a tulajdonképeni fejlesztés céljaira nem fog tetemesebb összeg jutni. Az összeg nagy része a fizetési-egésztésre lakbérpótléokra és hasonló dolgokra fog fordítatni, mert a város ezekre nagyon keveset áldoz, sőt legutóbb még azt az összeget is leszállította, amelyet eddig dragasági potiek címén juttatott a rendőrségnek.

A rendőrkapitány nyilatkozatából kitűnik, hogy a rendőrség régen óhajtott fejlesztésére nem lehet valami nagy reményünk.

A város szűkkeblűsége miatt a a rendőrségi államsegélyt csak a legegyszerűbb szükségletek kielégítésére lehet fordítani, ugye hogy a tulajdonképeni fejlesztésére mar nem marad pénz.

Ez bizony elég szomorú perspektíva, amely semmiképen sem irodokoható az „uj zsidom” tasareos-

sági mániájával. Mert takarékoskodni lehet, sőt szükséges, — de nem a város legelemibb érdekeinek rovására.

A NEMZETI NÉPSZÖVETSÉG SZERVEZKEDÉSE

Lapunk a mai postával értesítést veit arról, hogy a Nemzeti Népszövetség a legközelebb már nálunk s a mi vidékünkön is megkezdte szervezkedését. Mivel olvasóink között esetleg lehetnek olyanok, akik még nem ismerik a nemzeti Népszövetség céljait, működését és szervezetét röviden megismertetjük olvasóinkkal a Nemzeti Népszövetséget, amely hazafias céljainál fogva mindenképen rászolgált arra, hogy a nagyközönség a legmelegebben érdeklődjék iránta és ugy anyagilag, — hisz nevetésesen csekély áldozatot kíván — mint erkölcsiileg támogassa.

A Nemzeti Népszövetség célja a nemzeti eszméknek ápolása a nép körében, a nép kulturális színvonalának emelése, célja a nép gazdasági jólétét és fejlődését előmozdítani a gazdalkodás, a kiszáradás, a munkások, kereskedők, kisiparosok, kishivatalnokok érdekeit felkarolni, célja a népet oktatni, védeni, vezetni és szervezni. További főfeladatok a Nemzeti Népszövetségnek a meg szervezett és a magyar nemzeti eszméktől átitatult tömegeivel fokozni a magyar nemzeti összetartozandóságot, a nemzeti és faji szeretet érzést. A nép folytonos és fokozatos tanításával ki akarja egészíteni a Nemzeti Népszövetség az iskola tanításait és potolni azt, amit a mindennapi életben szükséges gyakorlati tudashoz az egyszerű tapasztalat nem nyujthat. Az evi, csekély egykoronas tagsági díj ellenében a taglétszámnyit havonként adott fizetek röpiratok és évenként a terjedelmes naptar mind a fenti célokat szolgálják.

A Nemzeti Népszövetség tagjaira nézve nagy jótétmenyit jelent a szövetség házagpótló jogvédelmi munkássága, mely központi jogvédő hivatalával és a vidékenként megszervezendő ügyészi karával igen intenzív tevékenységet fog kifejteni, amennyiben a Népszövetségnek minden tagja bármilyen peres és perenkívüli ügyében ingyenesen részvetüli jogi tanácsban. A Nemzeti Népszövetség tehát a kisemberek érdekében nagyarányu társadalmi munkásságot fajt ki és emellett elsőrendű kulturális és nemzeti misszót teljesít. Kiadványaival, röpirataival és gyűléseivel mentől töb törhetetlen hazafiasága allampolgárt akar nevelni és a mind nagyobb mérvben tért hódító nemzetiségi aspirációknak gátat akar vetni. Azért törekvés az a magyar népvédő, néptámogató és a népet oktató, tanító demokratikus szervezettel működésével kiragadja a nem magyar ajku, magára hagyatott népet is a nemzetiségi agitátorok karjaiból.

A Nemzeti Népszövetség zászlaja alatt minden hitfelekezeti és a nemzetiségi különbségre való tekintet nélkül a nép legszélesebb rétegei tömörülhetnek, mert a Népszövetség tagja lehet minden 16-ik életévét betöltött magyar állampolgár.

A Nemzeti Népszövetség a szervezés nehez munkájában saamit a haza jövőjével tördőd minden tényezőre a magyar társadalmi és a hivatali vezetőségre, különösen a közigazgatási tisztviselők nagy apparátusára, a kulturális téren működő polgárságra s általában mindazokra akik a néppel állandó érintkezésben vannak s akik annak hivatott vezetői.

A városi és községi helyi szervezetek megalakításának kezdeményezésére a szövetség vezetősége ezután is felkér mindenkit, akiknek eszméjében áll. A helyi szervezet megalakításának módozatairól a központi iroda (Budapest, VIII., Trefort utca 2) mindenkinek a legnyugodtabb készséggel részletes felvilágosítást nyujt és szivesen küld a gyűlésre központi szónokot. A Népszövetség szervezkedését már meg is kezdette és máris töb ezer tagja van. Egyelőre a Népszövetség a magyar ajku népi által lakott területeken folytatja a tagtöborozást, mert a nagy néptábor derekhadjának inonen kell rekrutálódni.

A tisztikar a következő: Prónay Gábor báró elnök, Apáthy István dr. Vizyády Ferencz graf alelnökök, Baján Gyula főtitkár, Kuckafalvy Miklós dr. főügyész, Huozik Elemér dr. Katona Imre, Salamon Rezső dr. szervezőtitkár. A tisztikaron kívül résztvesz a vezetésben egy igazgató-tanács — melynek tagjai Battalay Dzsóz dr. ügyvéd, Kemény Arpád báró, Sándor József, az EMKE főtitkára — s a százötven főből álló választmány.

A tisztikar a következő: Prónay Gábor báró elnök, Apáthy István dr. Vizyády Ferencz graf alelnökök, Baján Gyula főtitkár, Kuckafalvy Miklós dr. főügyész, Huozik Elemér dr. Katona Imre, Salamon Rezső dr. szervezőtitkár. A tisztikaron kívül résztvesz a vezetésben egy igazgató-tanács — melynek tagjai Battalay Dzsóz dr. ügyvéd, Kemény Arpád báró, Sándor József, az EMKE főtitkára — s a százötven főből álló választmány.

Slőjdz az iskolában

Az új tanterv ugy az elemi iskolákba, mint pedig a tanítóképzőkbe ugy új tantárgyat hozott be t. i. a fiu-közimunkát, vagy slőjdt, mely tárgy nemcsak hivatott, de tényleg nagyon alkalmas is arra, hogy a mindennapi élettől eddig meglehetősen szeparált iskolát ahhoz közelebb hozza; hogy az iskolák az eddigi csupán az elmét teletöltő szonitánis, az értelmetlen magolás helyett a reális tárgytanítást eszközöljék, végeredményben, hogy a mai iskolát munkaiskolává fejlesszék.

A fiu-közimunka, vagy slőjdz még csak a múlt évtizedben jött be hozzánk s ép ezért még nem is nyert teljesen polgárjogot. S bár újabban hazánkban már töb mivelője van a slőjdznek, mégis meglehetősen idegen-szerű e tárgy iskoláinkban, minek oka főleg az, hogy a mi slőjdzseink nem igyekeztek a slőjdzöt idegen jellegű megfiztatni, s teljesen a honi viszonyokhoz alkalmazottan fejleszteni.

Ép ezért bizonyos örömmel lapozgattam Ravasz István volt sujhelyi, jelenleg kassai áll. isk. tanítónak »Gyakorlati utmutató az elemi iskolai fiu-közimunka tanításához« című könyvét, melyben szerző teljes erejével törekszik arra, hogy az eddigi svéd slőjdzöt magyar slőjdzé alakítsa s aki az eddig meglejt csekély számu slőjdzkönyvtől eltérően teljesen rendszeresen s fokról-fokra haladva nyujtja az elvzengendő anyagot. Nem is tévesztette el szerző szeme elől, hogy a tanító szerény viszonyok közt élő magyar gyermekekkel hiányos felszerelésű tanszemben kénytelen tanítani a slőjdzöt, ép ezért elvet minden fölösleges szerzeszámot, minden drága fölszerelést s tisztán a minden háznál föltalál-

SZOLYVAI

HUGYHAJTÓ ÉS HUGYSAVOLDÓGYÓGYVIZ.

Dr. Kéty, Dr. Bókai, Dr. Widerhoffer orvostanárook nyilatkozatai alapján elsőrangú gyógyhatású: csusz, közsvény, hólyag, vesebajoknál, csukorbetegség, húgyhomok, epekő, étvágytalanság és gyomorbetegség ellen. Kitűnő ízű Udító Itall.

K a p h a t ó m i n d e n ű t t.

HIREK.

BÜCSÜ . . .

Három fehér rózsát
Küldtem a babámnak,
Szomrom levelet
Írtam az anyámnak;
Elmegyek én messze,
Édesanyám, lelkem.
Drága kis galambom,
Ne várj több engem . . .
Balogh Böske.

— **Halálozás.** Derék Gyula föld-birtokos Zemplénmegye törvényhatóságának tagja, aki közéletünkben jelentős szerepet vitt és általános tisztelőnek és szeretetnek örvendett életének 58 ik évében f. hó 25 én d. u. 4 orakor Budapesten hosszabb szenvedés után meghalt. Temetése tegnap ment vége Mádon óriási részvét mellett.

— **A Szabad Lyceum** holnapi estéjén Gyulai Károly, a polgári leányiskola jeles igazgatója, tart előadást A magyar nemzet története az Árpádok alatt címen. Az előadás viteltet képekkel történik.

— **Perczel Sári vendégszerelése.** Agilis és adozatkész szindirektorunk háromnapos vendégszerelésre nyerte meg Perczel Sári, a Király színház kiváló tagját. A művésznő hétfőn a „Tökéletes asszony“, kedden az „Eva“ és szerdán a „Leányvásár“ címűserepében fogja az ajhelyi közönséget gyönyörködtetni.

— **A folyó évi főorozás** hirdoménye már kiboosztatott és az érdeketek a városba bejáratait tekinthetik meg. Az új katonai törvény számos változtatást tett a kedvezményekre nézve, melyek iránt nagyon is jó érdeklődni, mert a hiányosan felszerelt kervevények alapján sem póttartalékba, sem más kedvezményes beosztásba nem lehet jutni.

— **Kiállítás a polgári leányiskolában.** Az országos iparművészeti társulat a polgári leányiskola tanteremében iparművészeti kézmunkákat és egyéb tárgyakat mutat be. Szombat, vasárnap és hétfőn d. e. 10—12. Az érdekes kiállításra felhívjuk az érdeklődő közönség figyelmét.

— **Egy orvos szabálytalanságai.** A múlt év április havában dr. Lengyel István lemondása folytán megüresedett b. kereszteri körorvosi állást dr. Gállegő Ede egyedüli pályázóján nyerte el. Ahg fúgialta el állását, már is panaszok merültek fel ellene. A panaszok szerint Gállegő állandóan hanyag volt, kötelességeivel nem törődött, magaviselete egyáltalán nem fért össze tisztességével s megjelenése azt bizonyítja, hogy a körorvos nem normális elméjű. Ujabbán a főszolgabírósnál is tetek ellene panaszot, mert betegek helytelenül kezelte, több esetben a betegséget nem ismerte fel, aminek természetesen szomorú következményei voltak. A múlt hónap utolsó napjaiban egy kis leány kanyaróban megbetegedett. A szülők elhívták Gállegőt, aki gyermeket a szoba közepére állította s 3 méter távolságról vizsgálta. Ezalatt az anyának lámpával kellett a kis leány szájába világítani, az apának pedig a beteg nyelvét kihúvnia kellett tartani. Az orvos vörhenyt állapított meg s e ellen rendelt orvosságot. A beteg a vizsgálat tartalma miatt meghűlt s e hó első napjaiban meghalt. Természetesen a körorvos ily eljárása és lelkiismeretlensége miatt a betegek hozzatartozói inkább Kottán György gyógyszerészhez fordultak az orvos megkerülésével orvosságért. Sőt Kottán nem egy ízben kijavította a körorvos receptjeit, mert ha recept szerint készült az orvosságot, a beteg minden bizonnyal elpusztult volna. Kottán végre megunva a körorvos hanyagságát és lehetetlennek találva, hogy ily orvos ügyeljen fel egy köror-

közegességére, feljelentést tett ellene az alispánál. Az alispán 1090/1914 sz. határozata alapján Fűzesséry Ödön főszolgabíró azonnal felfüggesztette állását dr. Gállegő Edét s egyben — míg új körorvost választanak — megbizta a b. kereszteri körorvosi állás ideiglenes ellátásával dr. Goldstein Kálmán tokaji városi orvost.

— **Hitelező mint betörő.** Balogh Gyula tokaji osztradiamester a déli órákban bezárta üzletét és ebédelni ment haza. Ebéd után visszasietett üzletébe és a bezárt ajtót zsebében levő kulcsal kinyitotta. Alig lépett be azonban üzletébe nem várt meglepetés érte, mert az üzletében levő osztrák és cipők helyett a sok üres polcotak találta. Ijedtségben azonnal a rendőrségre szaladt és feljelentést tett betöréses lopás miatt ismeretlen tettesek ellen, akik azalatt az idő alatt míg ő otthon ebédelni műhelyét alkúcs segítségével felnyitotta és összes áru készletét, főnyomással nappal elvitték. A csendőrség óriási apparattal megindította a nyomozást, melynek során éppen nem volt humoros részletek detültek ki. Ugyanis Balogh Gyula ellen egyik hitelezője végrehajtást vezetett a műhelyében levő kész árukra; mint-hogy azonban az ügyvéd a műhelyt zárva találta lakatosát hivatott, a műhely ajtaját ákuocsal felnyitotta és az ott levő kész árukra szoros zárt foganatosított és a műhelyből elvitt az árukat. Természetesen a csendőrség beszüntette a nyomozást és ez egyszer nem sikerült Balogh uramnak btörőt fogni.

— **Táncmulatság.** A sátorajaujhegi Athletikai Club febr. 14-én szombaton, a városi színházban az építendő rödi pályára és sporttelep járára éjjeli kabarával egybekötött zárkörű táncmulatságot rendez. A mulatság sikere érdekében agilis rendezőbizottság fardozást és tekintetve a már is mutatkozó nagy érdeklődést, az est az idi farsang legsikertelbő táncmulatságának ígérkezik. A meghívók a napokban fognak szétküldetni. Jegyek előre váltakozók a főtözsében.

— **Kellemetlen vendég.** Tolosvárról jelentik: Veszeli András ottani lakos nem a legjobb barátságban él Kádas Dániel szomszédjával, mégis elment hozzájuk vendégségbe, persze hívás nélkül és Kádas Dániel titkoszóra dacára sem mondott le a vendégszerető fogadatról. Végre is megfogta Kádas Dániel feleségével együtt és kidobták a házból, ráadásul pedig egy hatalmas husággal agyba-főbe verték. Veszeli erre elmenekült, de este 7 óra tájban visszatért és az ablakon keresztül forogó pisztollyal a házaspárra lött. Szerencsére a golyó célt tévesztett és így komolyabb baj történt. Veszeli ellen az eljárást közrend elleni kihágás miatt indították meg.

— **Megütötte a guta.** Kobanik György népszámsz D.utsch Samuel Széchenyi-téri korosmájában idogált. Anyai pálinkát ivott, hogy a szél megütötte. Mire beszállították a kórházba, meghalt.

— **Gondatlan gazdasszony.** Oriási szerencsétlenségnek lehetett volna okozója Zabolai Andrásné tarcali gazdasszony gondatlanság. Eh hó 16-án ugyanis kenyeret süttöt és a kemece előtt elhullott szalmát az égő párással együtt a összeseperve a disznóba dobta és elment szomszédolni. Alig telt bele néhány perc, a disznóból hatalmas lángnyelvek ocsaptak fel és pár perc alatt elhamvasztotta a disznót. A csendőrség gondatlanságból okozott tűzvész vétségé miatt megindította az eljárást.

— **A főtornász mint Don Juan.** Érdekesnek indúló kis szerelemi kaland végállomása lett Tokaj vasuti állomása e hó 23-án este Caechmeister Károly légtornász és műgőrvándor truppa Miskolcz város közönségét szórakoztatta légművészetével. Az utolsó legérdekesebb mutatványát azonban nem a helyért

verekedő Miskolci közönség, hanem a tokaji csendőrség előtt mutatta be. A halálugrásánál ugyancsak oly lendületet vett, hogy a nézők sorában gyönyörködő Nagy Juliánna Klammarik János miskolci asztalos mester szeretőjét is magával ragadta és csak a tokaji állomáson ért földet. Hogy-hogyan Klammarik János is uszárt vette a túrugrásnak és az épen induli készülő vonatra felugorva üldözőbe vette a szűkevényeket és a tokaji állomáson ő is kiszált utánok és most már ő folytatta az előadást egy hatalmas furkocsbottal végezzen jongleur mutatványokat a szűkevények hátán. A komédiának mégis csak tragédia lett a befejezése, mert a fölig agyonvert szerelemeseket a vasutnál szolgálatot teljesítő csendőrség letaroztatta gondoskodván arról, hogy a három szerelmes külön-külön egy újabb kalandon gondolkozzék.

— **Csendélet Olaszlitzkán.** Tarkos István olaszlitzkai lakos a korosmából hazafelé bandukolt; alig távozott 30—40 lépésnyire a korosmától, amikor két olaszlitzkai legény a sötétben elvette ugrottak és bottal alaposan elverték, úgy, hogy 20 napig tartó sérüléseket okoztak rajta. A csendőrség az eljárást megindította a tettesek ellen.

— **Amire nem számított.** Kovács János tolosvai gazdának az elmúlt héten betörő járt és elvitt 800 korona készpénzt. Hatszáz koronát azonnal el is költött belőle a fennmaradó 200 koronát pedig elzárta a tádjába. Papp Antal tokaji járásörmester esakhamar gyanút fogott egy tolosvai paraszt emberre és házkutatást tartott nála. E ökerült a láda fiókba a zsebkendőbe burkolt 200 korona 10—20 koronás bankjegyekből és egy pár korona ezüst pénz. A csendőrfőmester kérdésére előadta, hogy két esztendővel ezelőtt tette a pénzt a láda fiába, hogy majd vártadósságát fedezni belőle. Nem számított rá, hogy nála fogják a pénzt keresni.

— **Zongora és hegedűtanítás** elvállal Dr. Kárpáthy László jelentkezheti a kiadóban.

— **„Jardin d'Hiver“ (Téllkert)** ez a címe egy pompás táncalumnak, mely 80 oldal terjedelemben magában foglalja mindazon új és divatos táncokat zongora letétben, melyeket bálon, jounon és társas összejöveteleken ma mindenki táncolni szokott és hallani akar. — Van ebben a tánc alumban 14 tangó, a javából, továbbá több ragtime, one step, two step, maosios, van benne még egy pár igen szép boston, polka fr. polka mazurka, keringő és induló. A tangó és maosios táncnak részletes leírása, mely szerint azt enek alapján bárki megtanulhatja. Szóval egy tökéletes új és ügyes táncalumnak 26 jó táncdarabbal. A Bárd Ferenc és Testvére jó hírű budapesti zeneműkereskedő cég kiadása, ahonnan azt mindenki ha 3 koronát beküld megkaphatja. A megrendelő semmi esetre sem jöhet zavarba, ha egy rögtönzött táncmulatság adódik, mert táncora való muzsikáról esetében éppen elég lesz kőznél a Jardin d'Hiver táncalumnak.

— **Zongorahangolás.** Szigeti A a budapesti Conservatórium volt zongorakészítő és hangolója Ujjolag Ujhelye érkezett, mely alkalommal mindenemű hangolást és javítást szakszerűen vállal. Meghívást vidékre is Szabó Pál könyvkereskedő fogad el.

Szerkesztő:

Dr. KÁRPÁTHY LÁSZLÓ

Szerkesztésért felelős:

A SZERKESZTŐSÉG.

Kiadótulajdonos:

LANDESMANN MIKSA

ható old, és balta, furó, ráspoly, kalapács s harapófogó használatával ügyesiti tanítványai kesét, mert igen helyesen mondja, hogy az iskola nem nevelhet mesterembereket v. művészeket, hanem kesük ügyesítése által oly egyéneket, akik a mesteriséget, a művészetet megszeretik s kelőben értékelni tudják. Nem a nagygényűsége, hanem a takarékosasgra, találményságra kell nevelnünk tanítványainkat.

Mint tapasztalt pedagógus azzal is számolt a szerző, hogy a tanítóknak sokoldalú elfoglaltsága, no meg apostoli szegénysége mellett sem ideje, sem módja nincs arra, hogy a sájd tanítási anyagát összegyűjtse, vagy hogy egyik-másik munká elvégzésével kísérletezzék, ép ezért oly bő anyagot nyujt könyvében, hogy abból bármely viszonyok közt lévő iskola kiválogathatja magának a neki legjobban megfelelőt. De gondja volt arra is, hogy a sájd terén teljesen járatlant is keséni véssze, miért is a földolgozandó anyagot mind a hat osztályban lekére fölőstáva nyujtja, úgy, hogy a tanító 2—3 pero alatt átfutja az illető leckét s hozzáfoghat a tanítás-hoz, Sőt hogy még jobban megkönnyítse a tanító munkáját, minden munka nemnél 1—2 mintaleckét is küöl. A könyv végén hat osztályban szóló s hetekre fölőstávtott lecke-tervet ad s így ezzel a messzemend körültekintésével a tanító munkáját a minimumra redukálta.

Igen helyesnek tartom szerzőnek azon eljárását, hogy az első osztály anyagának egy részét mesével fűszerezve végezteti, ami igen alkalmas arra, hogy tanítványait mindig érdekeskedve tartsa, hogy a tanuló játsva dolgozzon s hogy ezzel kellően áthidalja a szülői háss s az iskola köti irt.

Az agyagnál földrajzi-plasztikai dolgokat is tárgyal, a papir s fak munkánál a házi és gazdasági eszközök készítésén kívül a tanszerkes előállítását módját is leírja. A papír- és papírvirág készítését is bemutatja, mely munkát az 1 tanító iskolában a leányok igen szivesen végzik. Szóval az egész könyvön meglátssuk, hogy szerző szereti a sájdját s hogy úgy az elemi iskolában, mint pedig a tanítóképzőben szerzett tapasztalatait bőven értékesíti művében.

Magá a könyv két részből áll: elméleti s gyakorlati részből. Az elméleti részben a sájd fejlődését, hasznos voltát s az anyag megválasztását mondja el röviden. A gyakorlati részben a már följebb említett tananyagot tárgyalja. A könyv 208 oldalra terjed. Papirosája jó, nyomása tiszta, ábrai pedig világoan magyarásók. Ara : fűtve 2 kor. Kiadója Saent István Társulat (Budapest VIII. Szentkirályi u. 28.) amely dícséret illet a könyvnek gondos s mégis egészen olcsó kiállítását.

Tekintve azt, hogy a könyv kitűnően van összeállítva, s hogy még kinyomatása előtt egy tanítóképzőintézetű sájdjánat s Dreisager Ferenc országos hírű pedagógus már fölőlvizsgálta s teljesen megfelelőnek találta — meglegeó ajánlom kártyasáim figyelmebe.

Kozma Ármin.

A „Felsőmagyarországi Cukoripar R. T. Töketerebes“, képviselőtében száritott répaszeletet és melasse-t- (szörplé) méltányos napiárban ajánl és részletes felvilágosítással szolgál
Neuman Jenő Sátoraljauhely. Telefon: 17 sz.

ÓH! IAJ! ELJEN!

Köhögés, rekedtség
 és elnyájkódás ellen gyors és biztos hatásuak

EGGER mellpasztillái
 az étvágyat nem routják és kítőző izleek.

Magfójt az an átkozott köhögés.
 Egger mellpasztillái osakhamar meggyógyított

Doboz 1 és 2 K. Próbadoz 50 fill.
 Kapható gyógytárakban és drogeriákban.

Fő- és szétküldési raktár:
Dr. EGGER LEO és EGGER I. Bpest, VI. Révai-u. 2.

Kapható: Sátoraljauhely: Kádár Gyula, Kinessey Péter, Widder Gyula
 gyógyszerárakban, Hrabéczy Kálmán drogeriában, Homonna: Fábiny Arnold, Pető Ernő, Nagymihály: Kronovits Miksa, Récz Henrik, Tolnay Imre, Sárospatak: Kósa Sándor, Sztephán: Dukai Tivadér, Tarcal: Toperczer A. gyógyszerárakban.

Az új „BERSON“ gummiszerek előnyei:

rendkívül tartós, kiválóan ruganyos formája ideális

Eladóház
 a Lónyay-utca 52. sz. ház szá-
 bad kézből eladó.

LEGBIZTOSABB
 a cs. és kir. kiz. szabadalmazott MALÁRTSIK-féle
patkányirtó pogácsa

patkányok, egerek, vakondok elpusztítására. Próbadoz 2 K. Háziállatoknak nem ártalmas. Kapható gyógyszerárakban és drogeriákban.

Malártsik György Sátoraljauhely.

8 napi próbaidőre

küldök mindenkinek 8 napra kicserélésre vagy a pénz vissza utánvétellel.

Amerik. nikkellóra K 2.80	Konkurens ébresztőnikkelez. 20 cm. mag. K 2.—
Roskopf patentóra „ 3.—	Junghaus Marke „ 3.—
Amerik. goldmóra „ 3.50	Rádium villágitóval „ 4.—
Vasuiti roskopf „ 4.—	Rádium 2 csengővel „ 5.—
Roskopf duplafed. „ 4.50	Rádium 4 „ 6.—
Lapos városóra „ 5.—	Rádium zenével „ 8.—
Ezüst imit. duplaf. „ 6.—	Ingáóra 75 cm. „ 8.—
14 karátos aranyóra „ 18.—	„ toronyütésű „ 10.—
Valódi Omega óra „ 20.—	„ zeneébresztő „ 14.—
	és ütőszekerezeti „ 14.—
	Kerek óra ébreszt. „ 8.—

3 évi írásos jótállással szétküldök utánvétellel.

Max Böhnell,
 Wien. IV. Margarethenstrasse 27/923.
 Gyári árjegyzék ingyen.

Tavaszi vetőmagvakat

államilag olmozott magyar származású lóhere, lucerna, búkköny és répa magot, tavaszi buzát, vető árpát, elsőrendű minőségben jutányos árban ajánl

GRÜNBAUM SIMON
 termény- és magkereskedő Sátoraljauhely. Telefon 146. sz.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy f. évi február hó 1-től

1-ső rendű marhahúst
1 kor. 20 fill. mérek

B. látogatásukat kéri

LANGERMANN KÁROLY
 mézszáros.

Szent-Margitszigeti üdítővíz

Mint asztali víz nagyon kellemes, jó hatású, egészség-ápoló ital. A Szent-Margitszigeti üdítő és gyógyvíz kezelettsége

a legkiválóbb szénsavval telített ásványvíz Főlerakat: Tóth Lajos cégnél Sátoraljauhely.

Minden jobb fűszerüzletben és vendéglőben kapható.

Wotan Lámpa

A legújabb és a legkiválóbb dróttalás lámpa.
 Kiváló dróttalás 75% árammegtakarítás.

Kapható villanyüzletekben, villanytárolásokban és a
 MAGYAR SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK-NM, Budapest, VI., Teréz-térről 86. Gyár-úthoz 18.

LANDESMANN MIKSA ÉS TÁRSA

SZÁMOZÓ GÉP

VILLANYERŐRE BERENDEZETT KÖNYVNYOMDA JA

LYUKKASZTÓ GÉP

SATORALJAUJHELY, RAKÓCZY-UTCZA I. SZAM.

TELEFON: 10 SZAM.

ALAPITTATOTT 889-BEN.

TELEFON: 10 SZAM.

Eljegyzési és esküvői értesítések,
névjegyek és báli meghívók a leg-
izléseesebb kivitelben készíttetnek.

Hirdetések felvételnek lapunk kiadóhivatalban

Hirdetések

felvételnek

o lap

kiadóhivatalában.

THIERRY A. GYÓGYSZERÉSZ BALZSAMA

ICH DIEN
Allein echter Balsam
aus der Apotheke Leibarzt des
A. Thierry in Pregrada
bei Rohitsch-Sauerbrunn

Utolérhetetlen hatású tüdő- és mellbetegségeknel, enyhíti a katarust, megszünteti a fájdalmat okozó köhögést. Torokgyuladást, rekedtséget és gégebetegségeket megszüntet, valamint lázat, különösen jó hatású gyomorgöres és kolika ellen. Gyógyításhoz aranyér és altesti bántalmaknál, tisztítja a veséket stágygyerjesztő, elősegíti az emésztést. Kiválóan bevált fogtámaszló, odvas fogak, szájgyulladás, valamint az összes száj- és fogbetegségek, bülfűzés ellen. megszünteti a száj- vagy gyomertől eredő bűszag. Jó hatású pántlikagilisztánál. Meggyógyít minden sebet, sebhelyt, orbáncot, láztól eredő hólyagot, kelet, szemölcsöt, égési sebeket, megfagyott testrészeket, vart és kiütést. Fülbántalmak ellen kitűnő hatású. Minden háznál különösen influenza, kolera vagy más járványoknál kéznél legyen.

Irjunk: Thierry A. Órangyal-gyógytárának Pregrada, Rohitsch mellett.

12 kis- vagy 6 dupla- vagy 1 nagy specialitív 5/60 korona.

Nagyobb rendeléseknél jelentékeny árengedmény.

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi Centifolia-kenőccse.

Megakadályoz a megszüntet vérmérgezést, fájdalmas operációkat leggyakrabban feleslegessé tesz. Használható gyermekágyas nőknél tájós emlíők, tejmegindítás rekedés, emlőkeményedés ellen. Orbánc feltört lábak, sebek, dagadt végtagok, csontszu, fekélyek, útaszúrás, lüvés, vágás vagy zúzódás által okozott sebeknél kitűnő gyógyhatású szor. ládogen testek eltávolítására mint: üveg, szálla, por, serű, tűske stb. kinövésnek, karbunkulus, képződmények, valamint rák ellen, főleg rothadás, körümgűlés, hólyag, égési sebek, hosszú betegségeknel előforduló felfekvésnél, vérkeleseknel, fülfolyásnál, valamint kipallás esetén oozseméknél, b stb. kitűnő hatású.

2 tégely 100 a pénz előzetes beküldése v. utánvétel mellett kapható.

Budapesten kapható. Török József gyógytárában, valamint az ország legtöbb gyógyszerésztárában. Nagyban: Thalmyer és Seitz, Kockmeister Utódal, Radanovits Testv. drogueriákban Budapesten kapható. Ahol nincs lerakat rendeljünk közvetlenül:

Thierry A. Órangyal gyógyszerésztárából. Pregrada, Rohitsch mellett

SALGÓTARJANI

Kőszénbánya Részvénytársulat

széntermékei (szobafűtésre és ipari célokra)

NEUMAN JENŐ cégnél

Sátoraljauhely

rendelhetők meg. Ugyanott legjobb minőségű apró és durva szemű kétszer mosott kovács szén és kokszt valamint porosz briket kapható.

Superfosfát-műtrágya

Káll só